

Vroegmoderne tijd

In de Franse kolonie Saint-Domingue (het huidige Haïti) brak in 1791 een opstand uit onder de slaafgemaakten. Na jaren van strijd riep Jean-Jacques Dessalines, een van de leiders van de opstand, in 1804 de onafhankelijkheid uit. Hij besloot de Verenigde Staten te vragen om een bondgenootschap, maar die besloten zijn verzoek af te wijzen.

3p **13** Licht beide besluiten toe door:

- te beredeneren waarom Dessalines verwachtte dat zijn verzoek door de regering van de Verenigde Staten zou worden ingewilligd, en
- een binnenlands politiek argument te noemen dat de reden was voor de Verenigde Staten om het verzoek van Dessalines af te wijzen.

Gebruik bron 6.

In 1795 krijgt Holland een nieuw revolutionair bestuur.

2p **14** Leg uit welk verlicht idee tot uitvoer wordt gebracht met dit plakkaat.

Vroegmoderne tijd

bron 6

In 1795 staat in een plakkaat van het bestuur van het gewest Holland:

Dat uiterlijk voor 1 september 1795 men zal moeten ophouden met het dragen van livreien¹⁾, dat iedereen die na die tijd nog wordt aangetroffen met deze kleding meteen zal worden gearresteerd en naar de gevangenis wordt gebracht en dat daar die kleding zal worden uitgetrokken en dat als deze persoon nogmaals in deze kleding wordt aangetroffen zonder vorm van proces zal worden veroordeeld om (...) in zijn livrei op een schavot te kijk te worden gezet en daarna uit het rechtsgebied verbannen te worden. En aan degene bij wie de livreidragende persoon in huis wordt aangetroffen of in dienst was, wordt bij de eerste keer een boete van 100 en bij een tweede keer een boete van 1000 gouden dukaten gegeven.

noot 1 Een livrei is een uniform van een bediende, in de kleuren van de familie waar de bediende voor werkt.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.